

Ýowel pygamberiň kitaby

Giriş

Ýowel pygamber barada aýdara maglumat az bolup, onuň haçan ýaşandygy anyk mälim däldir. Çaklamalara görä, *Ýowel pygamberiň kitaby* b. e. öň V ýa-da IV asyra, ýagny Pars patyşalygynyň dünýä agalyk süren döwrüne degişlidir. Pygamber süri-süri çekirtgeleriň elhenç çözüşyny we ondan soň Palestina ýurduna düşen gurakçylygy suratlandyrýar. Ol çekirtgeler timsalynda Rebbiň gününüň golaý-

laýandygynyň nyşanyny görýär. Pygamber Hudaýyň emrine garşy çykýanlaryň Rebbiň gününde jezalandyryljakdygy barada pygamberlik edýär. Ol Hudaýyň adamlary toba etmäge çagyryandygyny aýdýar. Hudaý Öz halkyny galkyndyryp, ony ýalkajakdygyny wada edýär. Ol ähli adamlaryň: erkeklerdir aýallaryň, ýaşlardyr garrylaryň üstüne Öz Ruhuny dökjekdigini Ýowel pygamber arkaly aýdýar (2:28-38).

Giriş

Çekirtgeler belasy	1:1–2:17
Galkynyş wadasy	2:18-27
Rebbiň günü	2:28–3:21

1-nji bap

¹Petuwałyň ogly Ýowele Rebbiň şu sözi aýan boldy:

Leşger hüjüm edýär

- ²Eý, ýaşulular, diňläň siz muny, siz hem gulak goýuň, tutuş ýurduň ilaty: siziň günleriňizde ýa atalar döwründe, hey-de, bolupmydy şular ýaly zat?
- ³Siz muny ýetiriň çagalaryňyza, olar hem aýtsyn öz çagalaryna, olaryň çagalary-da indiki nesle.

- ⁴Ýumurtgadan çykan çekirtgeden artan hasyly ganat baglamadyk çekirtge iýdi. Ondan artany ganat baglan çekirtge iýdi, ganat baglan çekirtgeden artan hasyly gemriji çekirtge sürüsi iýdi.
- ⁵Eý, serhoşlar, aýňalyň-da, aglaň siz, täze şerap üçin nalaň, ony içýänler, çünki täze şerap agzyňyzdan kesildi.
- ⁶Sebäbi meniň topragyma ummasyz, güýçli bir leşger çozdy; arslanyňky ýaly onuň dişleri,

- ene ýolbarsyňky deý gyýyk dişleri.
- ⁷ Ol weýran etdi üzüm şahalarymy,
 çapym-çapym etdi injir
 açaçlarymy,
 şahalarynyň gabygyny sypyryp,
 ýere taşlady;
 üzüm şahalary-da agaryp galdy.
- ⁸ Söýgüli adaglysyny ýitirip,
 jul geýnen gyz kimin ah çekip,
 nala!
- ⁹ Rebbiň öýünden kesildi indi
 galla hem-de içgi sadakalary.
 Rebbe hyzmat edýän ruhanylar
 tutýarlar ýasy.
- ¹⁰ Meýdanlar boşady, toprak aglaýar,
 çünki weýran boldy onuň
 gallasy.
 Şerap gurap galdy, zeýtun-da
 soldy.
- ¹¹ Eý, daýhanlar, arpa-bugdaý üçin
 gamlanyň,
 üzüm bagbanlary, ses edip aglaň,
 çünki weýran boldy meýdan
 gallasy,
- ¹² gurap galdy üzüm agajy,
 solup galdy injir agajy.
 Nar, alma, hurma –
 meýdandaky baglaryň gurady
 bary.
 Gutardy şol sebäpden ynsan
 satlygy.
- ¹³ Eý, ruhanylar, jul guşanyň, ýas
 tutuň!
 Eý, gurbanlyk sypasynda
 hyzmat edýänler,
 dat-perýat ediň!
 Eý, Hudaýymyň hyzmatkärleri,
 gijäňizi jul içinde geçiriň!
 Çünki galla, içgi sadakalary
 kesilendir Hudaýyňzyň
 öýünden.
- ¹⁴ Agyz beklemäge belläň siz wagty,
 jar ediň mukaddes ýygmanyşygy.
 Ýaşululary hem-de tutuş ýurduň
 halkyny
 ýygnaň Beýik Hudaýyňzyň
 öýüne
 hem-de Rebbe dat-perýat ediň.
- ¹⁵ Dat ol güne!
 Çünki Rebbiň günü ýakyndyr.
 Gudratygüýçlüden
 Weýrançylyk günü kimin gelýär ol.
- ¹⁶ Eýsem gözümiziň alnynda
 iýjegimiz,
 Hudaýymyzyň öýünden-de
 şatlykdyr bagtyýarlyk
 kesilmeýärimi?
- ¹⁷ Tohumlar çüýredi kesek astynda,
 ammarlar hem gugaryp galdy,
 galla ammarlary çagşap dagady,
 çünki galla ekinleri hasyl bermedi.
- ¹⁸ Mal-gara neneňsi zaryn yňranýar!
 sygyr sürüleri yranyp barýar,
 çünki olar üçin ýokdur ýaýlalar;
 goýun sürüleri-de ysgyndan
 düşen.
- ¹⁹ Ýa Reb, Saňa dat-perýat edýän,
 çünki ýaýlalary ot ýalmap
 ýuwutdy,
 meýdan açaçlarynyň baryny
 ýalyn köýdürdi.
- ²⁰ Saňa perýat edýär hatda çöl
 haýwanlary,
 çünki gurap galdy suw akarlary,
 ot hem ýalmap ýuwutdy gök
 ýaýlalary.

2-nji bab

- ¹⁻² Sionda ^a surnaý çalyň,
 Meniň mukaddes dagymda
 howpuň abanyandygyny
 duýduryň.

^a 2:1-2 *Sion* – bu Iýerusalim şäheriniň beýleki ady. Sözlüğe seret.

- Goý, ýurduň tutuş ilyty
gorkudan sandyrasyn,
çünki Rebbiň güni ýetip gelýär –
garaňkylyk hem-de zulmat
güni ol.
Bulutly hem tüm garaňky
gündür ol.
Köp sanly hem güýçli bir leşger,
daglara ýaýraýar daň
şapagy deý.
Owaldan bári onuň deňi-taýy
bolmandy,
soňky nesillerden hem ol deýin
bolmaz.
- ³ Onuň öňünden ot
ýalmap-ýuwudýar,
zyndan-da ýalyn köýdürýär.
Öň ýanynda toprak Erem
bagy deý,
yz ýanynda – tozap ýatan
beýewan.
Ondan hiç zat gutulyp-da
bilmeyär.
- ⁴ Olaryň sypaty atlaryňky deý,
bedewler deý hüjüm edýärler.
- ⁵ Olar söweşe taýýar güýçli leşger
dek,
şöweş arabalarynyň
takyrdaşy dek,
samany ýandyryan ýalnyň
şatyrdaşy dek,
dag depelerinden böküp aşýarlar.
- ⁶ Halklar dowla düşýar olaň
öňünde,
ýüzleri-de gorkudan ak tama
dönýär.
- ⁷ Olar söweşiji deý hüjüm edýärler,
esgerler deý dyrmaşýarlar diwara.
Hersi barýar öňe öz ugry bilen,
sowulmaýar olar öz ýodasyndan.
- ⁸ Iteklemeýärler birek-biregni,
ýöreýär öz ýodasyndan her biri.
Ähli böwetleri böwsüp geçýärler,
olaryň badyny saklap bolmaýar.
- ⁹ Olar şähere tarap okdurylýarlar,
diwarlaryň ýüzünden ylgaýarlar,
dyrmaşyp, jaýlara aralaşýarlar,
ogry kimin penjirelerden
giryärler.
- ¹⁰ Olaryň öňünde ýer endireýär,
asman bolsa lerzana gelýär,
Günüň, Aýyň ýüzi garalýar,
ýyldyzlar hem şöhesini gizleýär.
- ¹¹ Reb Öz leşgeriniň öňünde
batly seslenýär.
Neneşi köp sanly Onuň leşgeri!
Onuň buýrugyna tabyn
bolýanlaryň ýokdur hasaby.
Dogrudan-da, Rebbiň güni
beýikdir,
elhençdir şübhesiz – çydajak
barmy?
- ¹² Reb heniz şuny aýdýandyr:
«Agyz bekläp, aglap, ýas tutup,
tutuş ýüregiňiz bilen Maňa
öwrüliň.
- ¹³ Eşikleriňize derek ýürekleriňizi
parçalaň,
Hudaýyňyz Rebbe dolanyp geliň».
- Ol merhemetli hem rehimli,
giň göwünli, sadyk söýgä baý,
Ol jeza bermekden el çekmäge
taýýar.
- ¹⁴ Kim bilýär, belki, ýüz öwürmän,
eder rehimi,
Özünden soň goýar berekedini,
hatda Hudaýyňyz Rebbe
berilýän
galladyr içgi sadakalaryny?
- ¹⁵ Sionda çalyň surnaýy,
jar ediň mukaddes ýygnanyşygy,
Agyz beklemege belläň siz
wagty,
- ¹⁶ Halky ýygnap, jemagaty tämizläň,
ýaşululary hem çagalary,
hatda emýän bäbekleri çagyryň.

Goý, öýlenýän ýigit öz
otagyndan,
gelin-de öz tutusyndan
çyksynlar.

- ¹⁷ Girelge bilen gurbanlyk
sypasynyň arasynda
Rebbe hyzmat edýän ruhanylar
aglasyn.
Diýsinler: «Öz halkyňa rehim
eýle, Reb,
halklara gülki bolmazlyk üçin,
Sen etme masgara saýlan halkyňy.
„Olaryň Hudaýy nirede?“ diýlip,
milletler arasynda aýdylmagy
gerekmi?»

Reb Öz halkyny ýalkajak

- ¹⁸ Reb şonda gabandy Öz topragyny
hem-de Öz halkyna indi rehimi.
¹⁹ Reb jogap berip, diýdi halkyna:
«Ine, Men size iberýän:
gallany, şeraby, zeýtun ýagyny.
Doýup-ganyp iýersiňiz olardan.
Mundan beýläk milletler
arasynda
Men sizi etmerin indi masgara.
²⁰ Men demirgazyk leşgerini
sizden uzaklaşdyryp,
äkiderin ony suwsuz boş ýere,
gündogar deňzine – onuň öňüni,
günbatar deňzine – onuň ardyny.
Göteriler göge maslyk ysly, yslary,
elhepus, ol etdi beýik işleri!
²¹ Eý, toprak, gorkmagyn,
şatlan hem begen.
Sebäbi Reb etdi beýik işleri!»
²² Gorkmaň siz, eý, çöl haýwanlary,
sebäbi ýaşyldyr çöl ýaýlalary.
Baglar getirýär öz miwesini,
zeýtun hem-de üzüm berýär
bol hasylyny.
²³ Eý, Sion perzentleri, begeniň,
Beýik Hudaýyňyzda şatlanyň!

Çünki adalat üçin,
Ol güýz ýagşyny ýagdyrdy;
Ol size boletin ýagşy eçildi.
Ozal bolşy ýaly ýagdyrdy,
güýz hem-de ýaz ýagşylaryny.

- ²⁴ Harmanlar dolar galladan,
çekekler hem dolup-daşarlar
täze şerap bilen zeýtun
ýagyndan.
²⁵ «Men üstüňize iberen ägirt
leşgerimiň:
ganat baglamadyk, ganat
baglan,
ýumurtgadan çykan
we gemriji çekirtge sürüsiniň
hasyly iýip gutaran ýyllarynyň
öwezini dolaryn.
²⁶ Siziň iýjeňiz boletin bolar,
olardan gerk-gäbe doýarsyňyz;
siziň üçin ajaýyp işleri eden
Hudaýyňyz Rebbiň adyna
alkyşlar aýdarsyňyz.
Meniň halkym gaýdyp
utandyrylmaz.
²⁷ Siz Meniň Ysraýylyň
arasyndadygymy,
Beýik Hudaýyňyzyň
Mendigimi,
özgäniň-de ýokdugyny bilersiňiz.
Meniň halkym gaýdyp
utandyrylmaz».

Rebbiň güni

- ²⁸ «Şondan soň Men her bir ynsan
üstüne
Öz Ruhumy dökerin.
Pygamberlik eder oguldyp
gyzlaryňyz,
düşler görer garrylaryňyz,
aýanlyk alarlar ýigitleriňiz.
²⁹ Şol günlerde Men hatda gullardyp
gyrnaklaryň üstüne,
Öz Ruhumy suw kimin dökerin.

³⁰Men asmanda we ýerde alamatlar: gan, ot hem-de tüsse sütünlerini görkezerin. ³¹Rebbiň beýik we gazaply günü gelmezden ozal, Gün tümlüğe. Aý hem gana döner. ³²Şonda Rebbi çagyran her bir ynsan halas ediler, çünki Rebbiň aýdyşy ýaly, gaçyp gutulanlar Sion dagynda we Iýerusalimde bolar, aman galanlaryň arasynda Rebbiň çagyranlary-da bolar».

3-nji bap

Reb milletlere jeza berjek

¹«Ine, şonda, Ýahuda bilen Iýerusalimiň öňki abadançylygyny dikelden günlerimde, ²Men ähli milletleri ýygnap, olary Ýehoşapat ^a jülgesine getirerin, saýlan ysraýyl halkymy milletler arasynda pytradandygy üçin, Men şol ýerde olara höküm çykararyn. Olar Meniň topragymy böldüler, ³Meniň halkym üçin bije atdylar, oglany loly üçin, gyzy şerap içmek üçin satdylar. ⁴Eý, Sur, Sidon we ähli Pilişt welaýatlary, siz kimsiňiz Meniň üçin? Siz Maňa gaýtawul berýärsiňizmi? Eger gaýtawul berýän bolsaňyz, Men siziň edenleriňizi okgunlylyk bilen tizara başyňyza salaryn. ⁵Çünki siz Meniň altyn-kümüşümi, saýlama hazynamy buthanalaryňyza äkitdiňiz. ⁶Siz Ýahuda we Iýerusalim halklaryny öz çäklerinden uzaklaşdyryp, olary grek halkyna satdyňyz. ⁷Indi bolsa olary şol ýerden aýaga galdyryp, edenleriňizi öz başyňyza salýan Mendirin. ⁸Men siziň oguldyr gyzlaryňyzy Ýahuda halkyna sataryn, ol hem siziň çagalaryňyzy uzakdaky Şebalylara satar». Muny Reb aýtdy.

⁹Muny halklar arasynda jar ediň:
«Söweş üçin taýýarlyk görüň,

batyrlary aýaga galdyryň,
goý, esgerleriň bary jemlensin.

¹⁰ Azallaryňyzdan gylyçlar,
oraklaryňyzdan naýzalar ýasaň;
ejiz „men güýçli“ diýsin.

¹¹ Eý, töwerekdäki ähli milletler,
howlугyň, üşüşüp ýygnanyň!
Ýa Reb, aşak indir Öz
batyrlaryňy!»

¹² «Goý, milletler galkynsyn,
Ýehoşapat jülgesine insin,
çünki çar tarapdan gelen
milletlere

höküm çykarmak üçin,
Men şol ýerde oturjak.

¹³ Oraklaryňyzy işlediň,
çünki hasyl ýetişdi;
üzüm sykylýan ýeri doly,
Çelekler dolup daşýança
basgylaň.
Çünki hetden aşdy pislikleri
milletleň».

¹⁴ Höküm jülgesinde
Birgiden mähelle, ägirt
mähelle!

Çünki Rebbiň günü
höküm jülgesine golaýdyr.

¹⁵ Günüň, Aýyň ýüzi garalýar,
ýyldyzlar hem şöhesini
saçmaýar.

¹⁶ Reb gümmürdeýär Siondan
hem seslenýär Iýerusalimden.
Asman bilen ýer lerezana gelyär.

Emma Reb Öz halkyna penadyr,
hem ysraýyl halky üçin galadyr.

¹⁷ «Şonda Men Beýik Hudaýyňyzyň
mukaddes dagym Sionda
mesgen tutandygymy bilersiňiz.
Iýerusalim hem mukaddes bolar,
kesekiler ony basyp almaz hiç
haçan.

^a 3:2 *Ýehoşapat* – bu söz *Reb höküm edýär* diýmegi aňladýar. Seret: 2ÝÝ 20:1-30.

¹⁸ Şol gün şeýle bolar:

Daglardan täze şerap damar,

baýyrlardan süýt akar,

Ýahuda jarlarynyň ählisi

suwdan dolar.

Rebbiň öýünden gözbaş

ýarylyp,

Şitim jülgesiniň gury jarlaryny

gandyrar.

¹⁹ Weýran bolar Müsür,

döner çöllüğe Edom,

çünki olar ýahuda halkyna

etdiler sütem;

boýadylar topraklaryny

bigünä gana.

²⁰ Ýöne baky mesgen bolar Ýahuda,

Iýerusalim-de bolar

nesilden-nesle.

²¹ Men alaryň ganlarynyň hununy

hem-de aklamaryň günäni,

çünki Reb Sionda mesgen

tutýandyr».

